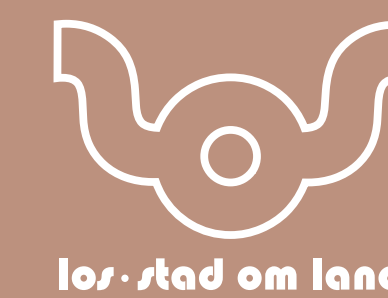

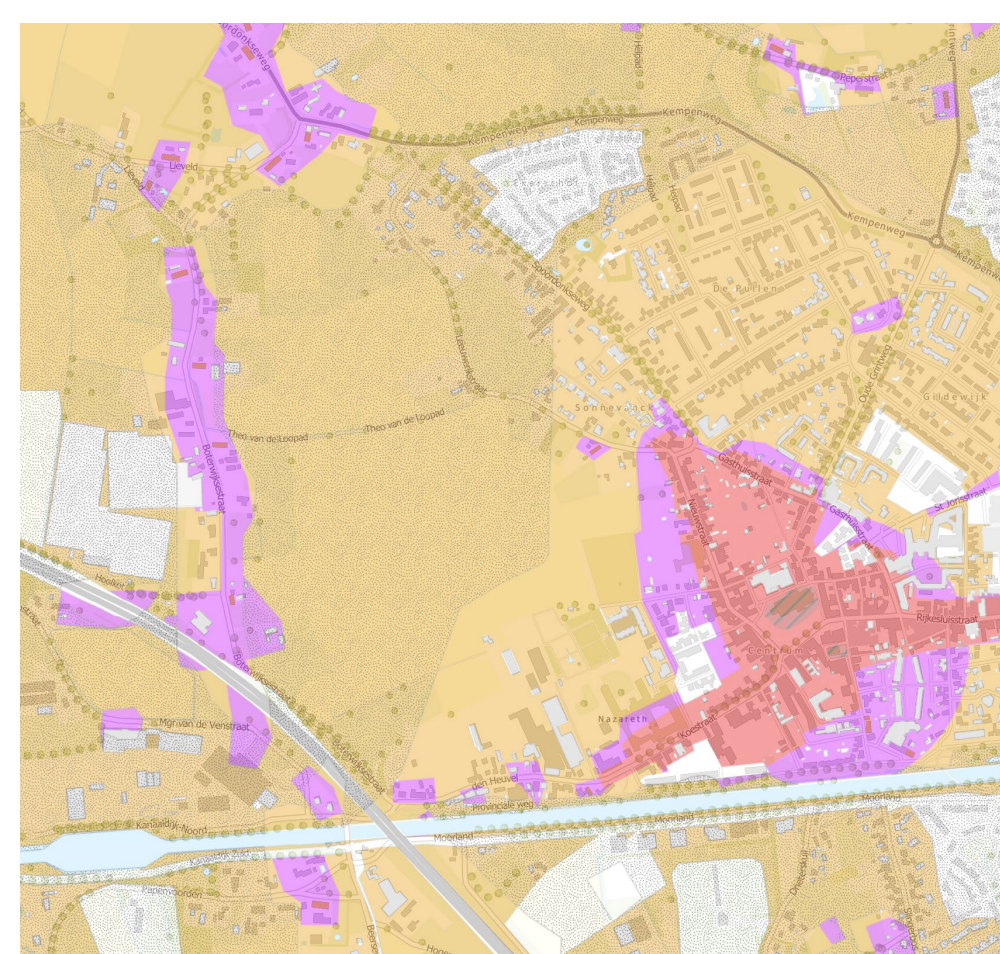
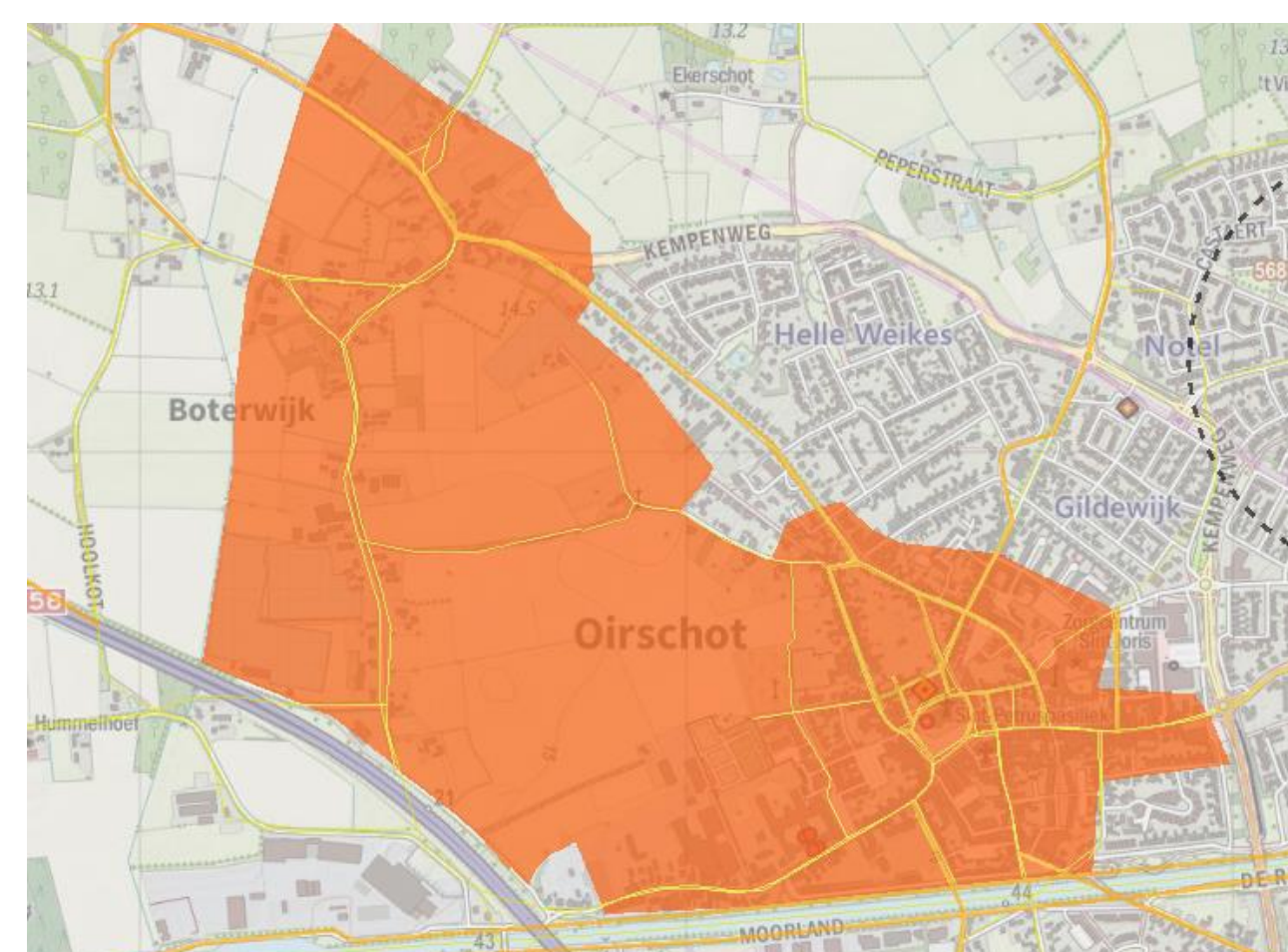
Boterwijk - Thema 3 Cultuurhistorie

De oorsprong van de boterwijk

Het ensemble akkercomplex Boterwijk is genoemd naar het hier gelegen gehucht Boterwijk waarvan de akkers een belangrijk deel van het ensemble uitmaken. De gehuchtsnaam Boterwijk komt al voor in 1312. Het is een samenstelling van wijk (hoeve, nederzetting, dorp) en boter (vette stof, door karnen uit room verkregen), met als betekenis 'plaats waar boter geproduceerd of verhandeld wordt'.

Bron Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Erfgoedkaart 2021, Bijlage 2 Overzicht waardevol Cultureel Erfgoed Oirschot

Uitsnede van de cultuurhistorische beleidskaart Oirschot, waarop in oranje aangegeven het gebied met zeer hoge cultuurhistorische waarde en in geel de lijnen met een hoge cultuurhistorische waarde. Bron: atlas.odzob.nl

Bron Boterwijk, Oirschot, Monumentenhuis Brabant, 2020

Zicht op rijksmonument Boterwijksestraat 20. Foto genomen door W. van Leeuwen voor het MIP. Bron: bhic.nl

Het kerkepad dat van de Leeuwerikstraat, langs de begraafplaats, naar het Kapelpad loopt. Foto genomen door W. van Leeuwen voor het MIP. Bron: bhic.nl

Bron Boterwijk, Oirschot, Monumentenhuis Brabant, 2020

Bron Atlas Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Archeologische verwachtingen- en waardenkaart 2021

Zicht op rijksmonument Fluterd 1 vanaf het zuiden. Foto genomen door W. van Leeuwen voor het MIP. Bron: bhic.nl

Zicht op de rijksmonumentale Sint-Petrusbasiliek vanaf de Boterwijksestraat. Foto genomen door W. van Leeuwen voor het MIP. Bron: bhic.nl

Akker toegankelijk maken door oude paden te herstellen

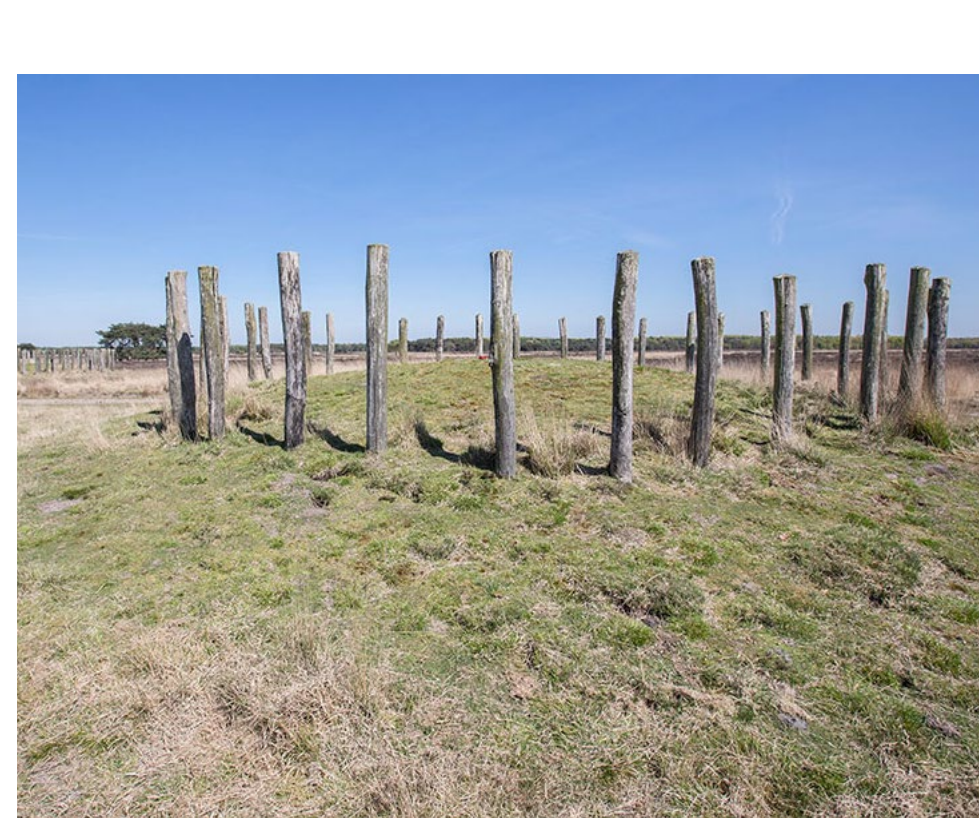
Nieuwbouw in de stijl van het verleden bijvoorbeeld in kloosterstijl

Beleef het landschap

De Hoogte Oosterhout

De Regte, Goolse Geheimen

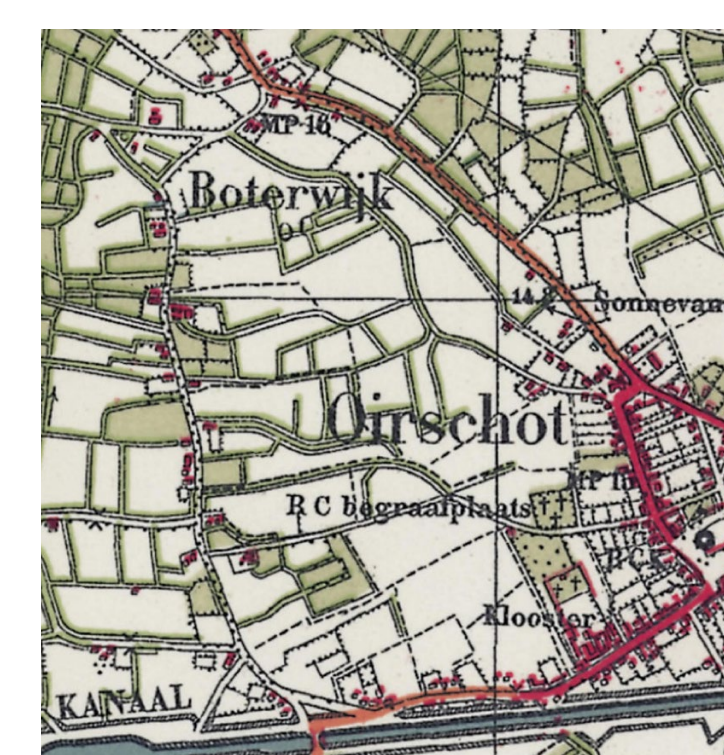
Nieuwe beplanting van lanen, houtsingels en erven

1850

1901

1950

1970

1990

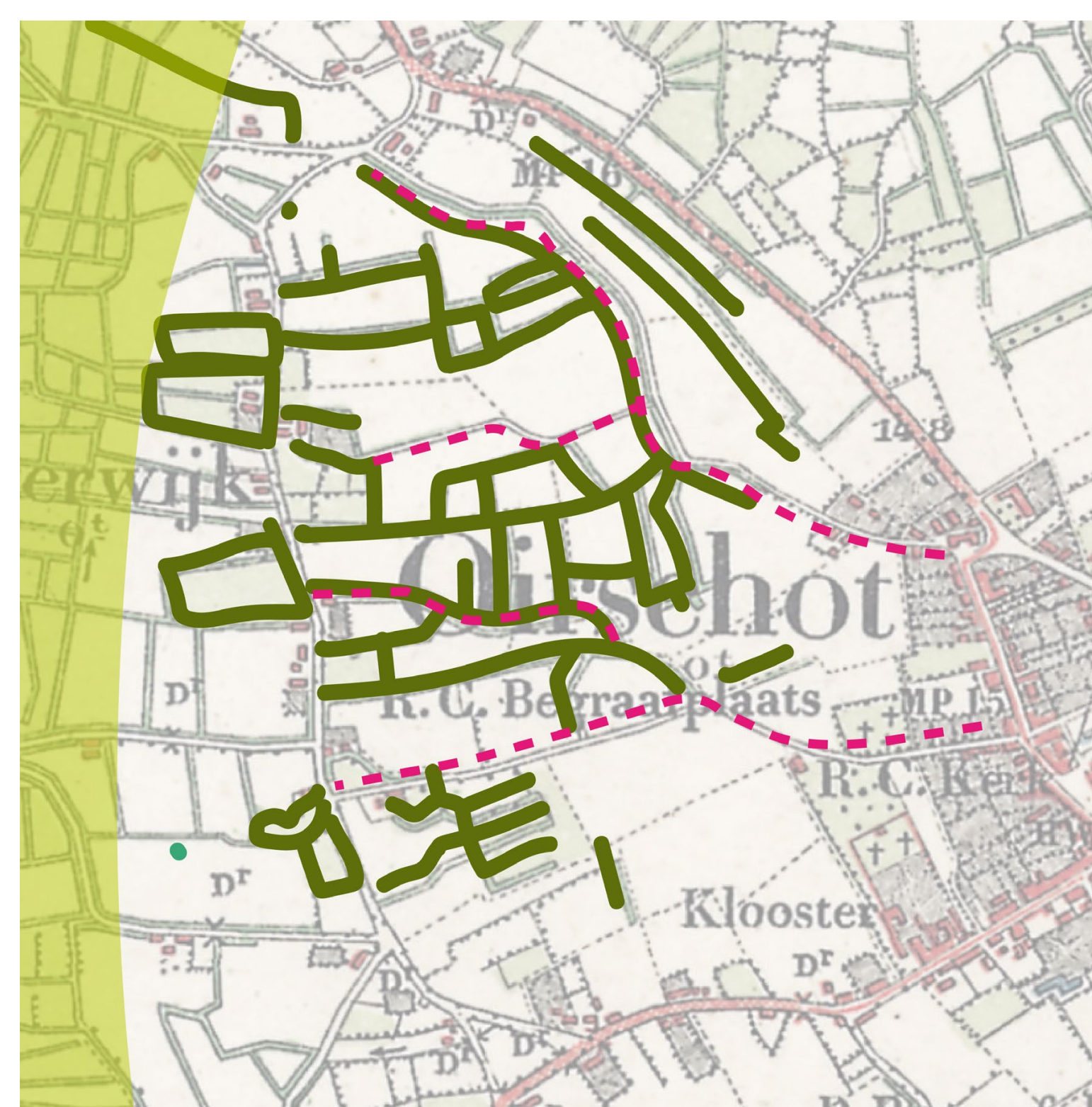
2006

2015

2023

1901
• routes van oost naar west
• kleinschalig kavelpatroon
• kamers en bosschages
• Laanbeplanting

De Boterwijksestraat biedt een bijzonder uitzicht op het dorp Oirschot. De kern van het dorp grenst hier direct aan de akkers, wat in Brabant nog maar zelden voorkomt. De straat dankt zijn naam aan de vruchtbaarheid van de grond. Bijzonder zijn de zogenaamde 'bolle akkers'. Bemesting met plaggen en stalmest hebben het maaiveld hier in de loop der eeuwen op sommige plaatsen tot meer dan een meter verhoogd, waaruit volgt dat deze akkers al sinds de Middeleeuwen in gebruik zijn. Aan de straat zelf bevindt zich een groot aantal agrarische monumenten, veelal karakteristieke boerderijen uit de 17e, 18e en 19e eeuw. Voorbeelden zijn nr. 3, 6, 10, 15, 20 en 21.
Bron: Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Cultuurhistorische Inventarisatie Erfgoedkaart Oirschot, 2021

Waardevolle routes

De wegen en paden rondom het akkercomplex zijn van een hoge cultuurhistorische waarde, zo ook het Theo van der Loopdat dat dwars over de akker loopt. Dit pad is het restant van de padenstructuur die oorspronkelijk in het gebied aanwezig was. De overige paden over de akkers zijn verdwenen of als privéweg in gebruik genomen en daardoor niet meer toegankelijk. Ook de paden rondom het klooster en de begraafplaats hebben oorspronkelijk deel uitgemaakt van de padenstructuur door het akkergebied. Het Kapelpad is niet meer openbaar toegankelijk. Het kerkepad dat van de Leeuwerikstraat, langs de begraafplaats, naar het Kapelpad loopt is wel toegankelijk. Vóór de aanleg van de begraafplaats in 1879 liep dit pad langs de rand van de akker. Het pad heeft een historisch karakter met oude beukenhagen, restanten van houtwallen en een verdiepte ligging die duidt op een holle weg.

Bron: Monumentenhuis Brabant
Gemeente Oirschot, Cultuurhistorische analyse met waardestelling, 2020, blz 16

Bomenstructuren en nieuwe routes als onderdeel van de toekomstige Boterwijk.

